

"זה לא הליכוד שהכרתי, יש בו דעות קיצוניות"

הניצחון בבחירות לראשות השלטון המקומי מוכיח: חיים ביבס, ראש העיר מודיעין, הוא האיש החזק בפוליטיקה המוניציפלית ■ מי שנחשב למקורב של רה"מ נתניהו ומתחזק קו ישיר לשרים בכירים, מבהיר: "הליכוד בכיוון לא נכון; אנשים אימצו דעות של מפלגות שוליים" ■ בראיון עימו הוא מסביר למה איחודי ערים נועדו לכישלון ומפתיע: "אצמיד מנטורים לראשי ערים חדשים" ■ והוא גם יודע בוודאות מי יהיה נשיא המדינה הבא: קרוב המשפחה דוד לוי, אם רק יחליט לרוץ

עדי רובינשטיין

פק אם אפילו עכברי האקטואליה שבנו עקבו אחרי המהפך שחולל בחודש שעבר ראש העיר של מודיעין-מכבים-רעות, חיים ביבס, בדרך לתפקידו כיו"ר מרכז השלטון המקומי. ביבס הביס בקרב את היו"ר היוצא, שלמה בוחבוט, ראש עיריית מעלות תרשיחא, בהפרש של 56 קולות (ראשי הרשויות הם המצביעים בבחירות הללו).

זה היה הניצחון הגדול השני של ביבס בחודשים האחרונים. באוקטובר נכנס בהליכה נינוחה לקדנציה השנייה שלו כראש העיר מודיעין, עם 88.1 אחוזים מהתושבים שהצביעו בעבורו. כעת, עם הניצחון על בוחבוט הוותיק, כבר ברור לכל בר דעת מוניציפלי: ביבס, בסך הכל בן 45, מסמן מט"ר וכותש אותן, וכנראה לא יסתפק במצב הנוכחי. הוויגנריות הביבסית אינה מפתיעה כשמבינים במי מדובר: בעבר כיהן ביבס בתפקידים שונים במרכז השלטון המקומי; הוא חבר מפלגת הליכוד וניהל בבחירות האחרונות לכנסת את מטה הבחירות של רה"מ בנימין נתניהו, ובבחירות לרשויות המקומיות ריכז את מטה הבחירות בליכוד.

הראיון הראשון הגדול של ביבס אינו מצריך חוש חד לניואנסים, שהרי הנה הפנים של הפוליטיקה הארצית בישראל בעוד עשר שנים מהיום. בלשכה שלו, בלב היישוב המנומנם, ביבס הוא צומת מרכזי לשיחות טלפון שנועות על כל הספקטרום הפוליטי: מראשי מועצות נידחות ועד שרים בכירים שיצאו לרגע משיבה כדי להגניב עצה. הוא שוחח היטב בחוקים הכתובים ובאלו שלא, ובעיקר אפשר להי תרשם שמודיעין, על כל האתגרים שטמונים בה, משמשת עבודה פילוט לא רע לקראת הרברים הגדולים באמת שהוא מתכנן לעצמו. השלטון המקומי, ועד הבית של ראשי הערים, הוא עוד תחנה שחייבים

לעבור דרכה. כך או כך, 17 שנה בלבד אחרי שהי תחיל את הסטאז' שלו בשווקים של מרכזי הליכוד, ביבס הפך לאיש החשוב בפוליטיקה המוניציפלית. ביבס מודע לכך שעבוד האזרח הפשוט המרכזי לשילטון המקומי הוא תעלומה, גוף שמוזכר בתקשורת בהקשר של שביתות, אבל לא מחלחל להתנהלות של משקי הבית. הוא מבהיר כי התפיסה הזו מוטעת מן היסוד. "הכל זה השלטון המקומי", הוא אומר, "מהד תקציבים, דרך תכנון הערים והיישובים לעתיד ועד הדרך שבה האזרח חי את חייו ביומיום. לכן, בעיניי, הבחירות לרשות המוניציפלית הרבה יותר חשובות לחייו של האזרח מאלו הכלליות לכנסת".

כל כך חשובות שישעורר החצבעה בבחירות המקומיות באוקטובר האחרון היו מעליבים.

"נכון, גם אם לא בכל מקום. לכן, אני שמח שבי שיתוף פעולה מלא של כל הצדדים הרלוונטיים, הצלחנו להעביר השבוע בכנסת את הצעת החוק שלפיה יום הבחירות ברשויות המקומיות הבא יהיה יום שבתון בתשלום. אנשים צריכים להבין שהם צריכים ללכת למלא את החובה האזרחית שלהם ולקבוע איך ייראו חייהם בחמש השנים הקרובות. הם צריכים להחליט באיזו עיר הם רוצים לגור. אני בטוח שיום השבתון יגרום לכך ששיעור המצביעים יעלה, וזה כמוזן חשוב לדמוקרטיה".

"דיון? המדינה חייבת לוותר"

אולי האדישות הכללית בציבור קשורה לתדי-מית הבעייתית של ראשי ערים רבים. אתה נכנס לתפקיד בתקופה שבה לא מעט ראשי ערים מתמודדים עם כתבי אישום וחקירות משטרה. "98 אחוזים מראשי הערים והמועצות הם אנשים מצוינים ונקיים מכל רבב. אלה אנשים שעושים מלאכתם נאמנה ובחירו, כדרך חיים, לשרת את הציבור. שני האחוזים הנותרים, שאינם כאלה, יטפלו. התקשורת בוחרת להציג את מה שהיא רוצה. סיפורים על ראשי ערים מושחתים או חשודים בשחיתות מעניינים יותר מסיפורים על ראשי ערים שעושים

"חלקים בליכוד אימצו לעצמם דעות שמתאימות למפלגות שוליים. אנשים במפלגה לא מבינים שראש הממשלה צריך לנהל מדינה ולעשות מה שטוב לכלל האזרחים"

"התקשורת מציגה את מה שהיא רוצה; סיפורים על ראשי ערים מעניינים, אבל כשדרור אהרון, ראש מועצת גן יבנה, זוכה מכל חשד נגדו – הידיעה קיבלה שתי שורות בעיתונים"

"גורמים שתומכים באיחודי רשויות חושבים שככה יחסכו כסף וגזובים. אבל אחרי שיש כישלון בשטח, סכומי כסף גדולים עוד יותר נשפכים כדי לתקן את המעוות"

98 אחוזים מראשי הרשויות נקיים מכל רבב; שני האחוזים הנותרים - יטופלו".
חיים ביבס
צילום: יהושע יוסף

ניהלת קמפיינים מוצלחים בתוך הליכוד, אבל זה כבר ליכוד אחר ממה שהכרת. נכון, זה ממש לא הליכוד שהכרתי או שאנשים

רוצים לראות. הרבה אנשים במפלגה אימצו לעצמם דעות קיצוניות שמתאימות למפלגות שוליים, וזה לא הכיוון שהליכוד רוצה ללכת אליו. אנשים במפ"לגה לא מבינים שראש הממשלה צריך לנהל מדינה ולעשות מה שטוב לכלל האזרחים. אם מפריעים לו, זכותו לפעול כפי שהוא רואה לנכון כדי להמשיך ולנהל את המדינה על הצד הטוב ביותר".

אתה רומז על אפשרות של פרישה של נתניהו למפלגה עצמאית, אם המו"מ עם הפלשתינים יתפתח? זה הגיוני?

"זכותו של ראש הממשלה להציב סביבו את האנשים הטובים ביותר בתחום הביטחון, הכלכלה והתרבות. פוליטיקה היא מקצוע ולפעמים הפוליטיקאים שלנו שוכחים זאת, ואז מגיעים למצב כמו זה שמתרחש כעת בליכוד. נתניהו הוא אחד מראשי הממשלה הכי יציבים שהיו כאן, ובאופן לא נראה שיש לו מחליף לתפקיד הזה. חשוב שאנשים בליכוד יזכרו את העניין הזה ויקראו נכון את המציאות".

מבית שאן למשכן הנשיא

ביבס נולד וגדל בבית שאן, נצד לשושלת המלוכה המקומית של משפחת לוי. הוא בן דוד של ז'קי, ראש העיר הקודם, וקרוב משפחה של מקסים ז"ל ודוד לוי. אף שעזב בשנת 1997, כשעבר להתגורר במודיעין, הוא שומר על זווית ראייה נוחה למתרחש בתמולה. במהלך השנים השלים לימודי תואר שני במינהל ציבורי ושלטון מקומי, והתזה שלו עסקה ברפורמה בשלטון המקומי וניהול עיר מקצועי. זה מסביר, אולי, מדוע בשעות הפנאי הוא משתעשע בניתוחים לגבי המאבקים הפוליטיים במדינה. זה מסביר גם למה הוא לא מהסס לקבוע שאם דוד לוי ירצה - הוא יהיה נשיאה הבא של מדינת ישראל, ולא רק בשל הייחוס המשפחתי.

זה נשמע כמו הימור בטוח עבורך. כן, אבל קודם כל דוד צריך להחליט אם הוא רץ לנשיאות ואם זה בכלל מעניין אותו. אף אחד עוד לא שמע אותו אומר שהוא רוצה את זה. לדעתי, הוא יחליט לגבי העניין הזה בימים הקרובים, כי אין לו עוד הרבה זמן. אם הוא יחליט לחיוב, הוא המועמד בעל הסיכויים הגבוהים ביותר לנצח. כך עולה מכל הניתוחים שאני עשיתי. נכון שבסופו של דבר מדובר ב־120 חברי כנסת מאחורי פרגוד, אבל כשמתכילים על מוקדי הכוח השונים בכנסת ועל המגזרים שמיוצגים במליאה, מבינים שהוא מועמד שנוגע לכל חלקי העם, בניגוד לשאר המועמדים שאני רואה שמוצגים בתקשורת".

רצינו דירה גדולה וחדשה יותר, ושהילדים יקבלו כל מה שהם צריכים. זה בדיוק התכנון לקדנציה הבאה שלי, אחרי זו הנוכחית. כן, יש לי תוכניות גם לקדנציה השלישית בתפקיד".

"שר בינוני? עדיף ראש עיר"

ביבס זכה בשתי הקדנציות שלו במודיעין באחר זים שמאפיינים יותר את משטרו של אסד האב. מי שהתחיל מלמטה, הפך לסגן־אלוף במילואים ויצא מאחורי הקלעים כדי לנהל את העיר הצעירה, אהוב מאוד על תושביו, אבל לא חף ממתנגדים. יש מי שטוענים שבתפקידו החדש בשלטון המקומי הוא ישמש בסך הכל חותמת גומי של הליכוד, וקיצוצים יהיו חלק מהעניין במסגרת הסכם שבשתיקה. ביבס מגיע חדר מוטיבציה לתפקיד החדש, אבל ימים יגידו אם הקשרים ההדוקים עם שרי הממשלה ועם העומד בראשה לא יפריעו לו להזיז סלעים בדרך. הוא עצמו מתעקש להבהיר שהזירה הארצית לא בתכנון, לפחות כרגע. "אני רק בן 45, צעיר במונחים פוליטיים, וכמו שאמרתי לך, יש לי עוד תוכניות כאן במודיעין", הוא אומר, "כמו כן, אני לא מבין את ההתלהבות מהפוליטיקה הארצית. היום אני עומד על ניהול תקציב של מיליארד שקלים, וזה מרגיש לי הרבה יותר חשוב ומעניין מלתפקד כשר עם תיק בינוני בממשלה, עם משרד שלא מתקרב בכלל לת"קציבים ולנושאים האלה. אם אתה מוציא לרגע את שר הביטחון ודומים לו מהמשוואה, מי בממשלה שווה בכוחו למה שעומד לרשותו של ראש עיר חזק? עדיף לי להיות חבר כנסת עם טייטל בינוני או לעמוד באתגרים שמציבה עיר".

כך שהטיימינג הוא שם המשחק, וביבס רוצה להיכנס בדלת הראשית למגרש של הגדולים. "לא השתמשתי בפוליטיקה הארצית כדי להגיע למקור מית כפי שרבים עושים", הוא אומר, "הדלת במישור הארצי פתוחה עבורי, וכשאני ארצה - וזה בהחלט בתכנון - אני יודע שאוכל להשתלב ברמות הגבוהות ביותר בליכוד. אני רגוע בנושא הזה".

במציאות בשטח, כמה מתוך 24 האיחודים שנעשו עד היום נשארו עומדים ומתפקדים. אתה חושב שהאיחוד שנעשה כאן, בין מודיעין למכבים ורעות, עבר חלק? ממש לא. מצד אחד זו עיר צעירה עם משפחות צעירות, ומצד שני יישובים שאולי נמצאים גבוה בסולם הסוציאקונומי, אבל בעלי אוכלוסייה מבוגרת עם צרכים משלה. הגורמים שתומכים באיחודים חושבים שככה יחסכו כסף וג'ובים, אבל העסק לא עומד במבחן התוצאה. ואז, אחרי שיש כישלון בשטח, סכומי כסף גדולים עוד יותר נשפכים כדי לתקן את המעוות. אם הממשלה תומכת באיחודים טובים, היא צריכה לשלם 100 מיליון שקלים על השולחן לקראת האיחוד ולתת את הכסף והזמן כדי שהאיחוד יחזיק לאורך זמן. אחרת אין טעם להתחיל".

מה לגבי מחירי הדיוור, אתה מרגיש אקטיביות מצד הממשלה או שהכל עדיין ברמה של דיבורים? "הממשלה צריכה להבין שהיא חייבת לקצץ בר"ווח שלה, אחרת נאכז אנשים. צריך להעניק דיוור להשכרה לצעירים או דירות לקנייה במחירים סבירים לזוגות. אומרים לי שאין אפשרות ושהמחירים גבוהים. אז אני אומר שצריך לעשות מה שאני עושה במודיעין - מי שלא מסוגל לעבוד במחירים ריאליים, שלא יבוא לעבוד בעיר שלי, ולא יבנה כאן שכונות חדשות. זה בסדר גמור, יהיו אחרים שיעשו את זה. ככה זה צריך לעבוד בכל הארץ. אני מודע שיש אינרסנטים שמושכים כאן בחוטים כדי שהכסף ימשיך לזרום, אבל אני מתכוון בקדנציה שלי כיו"ר מרכז השלטון המקומי, לעשות כל שביכולתי כדי לשנות את המצב ולספק אלטרנטיבות".

מודיעין מומשיכה לצמורה ולאחרונה אושרו כאן אלפי יחידות דיוור לבנייה. כראש עיר ובטח עבור התושבים שלך, אני לא בטוח שאלו החדשות טובות לגבי איכות החיים כאן.

"מלכתחילה כל מי שהגיע לגור במודיעין, ידע שזו עיר שעומדת לצמוח אלף 250 תושבים. זה התכנון המקורי ולשם אני אגיע. יש לנו כמה מור"דלים. במרכז העיר אנחנו מדברים על מודל דומה לשדרות הרמבלס בברצלונה - שמשלב פיתוח, כנישים והרבה ירוק. באנו למודיעין מתל אביב כי

מלאכתם נאמנה. כשדרור אהרון, ראש מועצת גן יבנה, זוכה מכל חשד נגדו - הידיעה קיבלה שתי שורות בעיתון. לכן, יש פה גם עניין תרמיתי, והת"דמית היא משהו שאני מתכוון להשקיע בו משאבים. אני אשנה את הדרך שבה הציבור מסתכל על האיש שעומד בראש הרשות המקומית".

ביבס כבר הביא איתו ללשכה צעד אופרטיבי ראשון, שמסמן אותו כמי שבקיא ברוח התקופה. גולת הכותרת: מנטורים לראשי ערים, ממש כמו ב"אקס פקטור". לדבריו, הוא מתכוון "לשים רגש על ראשי ערים חרשים שנכנסו השנה לתפקידם. השנה הראשונה היא השנה הכי קשה", הוא אומר, "אתה לא מבין מי נגד מי. זו גם השנה שהכל יכול להיחרב בה. לכן, אני מתכוון להצמיד מנטורים לראשי הערים והמועצות החדשים ולהסביר להם שזה בסדר שלא כולם יהיו חברים שלהם בשנה הזו. יש כאלו שיריבו איתם ויפסיקו להיות חברים שלהם, אין בעיה. הם יבינו שכשהם יגיעו אל פי התהום ויהיו בצרה, הם יביטו לאחור ויגלו שכל האנשים שהיו לצידם כבר לא נמצאים מאחוריהם. אבל אלו דברים שאתה לומד רק אחרי זמן, וחשוב שבעלי הניסיון לא יעזרו לחסרי הניסיון".

אתה מניע לזירה הארצית מעיר די שבעה, איך תטפל בפריפריות ובמגזר הערבי, שם טוענים שאם אתה לא מעורבב למעלה, אין לך סיכוי? "ראשית, מודיעין היא לא עיר שבעה למרות הריי מוי שאוהבים להיתפס אליו בתקשורת. יש לנו עוד הרבה לאן להתקדם. אבל לשאלתך - כרגע יש בקופה 4 מיליארד שקלים שמיועדים למגזר הערבי, רובם לא מנוצלים. אנחנו נדאג, בעזרת הגופים והאנשים המ"תאימים, שהכסף הזה יגיע ליעדו ושיעשו בו שימוש מושכל שישפר ויקפיץ את המגזר. את אותה העבודה אנחנו נעשה בפריפריה, כמובן בשיתוף פעולה של הממשלה, אחרת לא נתקדם לשום מקום".

איפה היו הנפילות? "קח לדוגמה את נושא האיחוד בין ערים ומוע"צות. ברוב המקומות, לאורך ההיסטוריה, הסיפור הזה כשל כישלון חרוץ. מחליטים להתאחד - בלי לחשוב הלאה על ההשלכות. לחלופין, לא בודקים מה התרחש